

“El pensament d'Escrivá era infantil”

Fa trenta anys,
l'escriptor i sacerdot
català Josep Dalmau
va publicar
'Contrapunts al Camí
de l'Opus Dei',
un llibre en què
donava la volta
als 999 aforismes
que formen 'Camí',
el llibre d'Escrivá de
Balaguer que resumeix
el seu pensament
i és el dogma de fe
per a l'Opus Dei.
Ara mossèn Dalmau
analitza la capacitat
espiritual de l'Obra
i les paradoxes.

Mossèn Dalmau ha publicat unes quantes edicions en català del seu llibre, tot i que l'Opus ha aconseguit retirar-lo del mercat en alguna ocasió. En castellà el va publicar a Mèxic. En canvi, no a l'estat espanyol, “on l'Opus té molta força”. Fa poc, un amic seu li va buscar una editorial a Madrid. Però, finalment, no li'l varen publicar.

—Per què?

—Perquè resulta que el 51% de l'editorial era de l'Opus.

—Des del punt de vista espiritual, com definiria Escrivá de Balaguer?

—El seu pensament, les argumentacions, eren infantils. Jo no el vaig conèixer personalment, però sí que conec gent que ha estat prop seu, i jo sí que conec l'Opus. Jo practico un cristianisme d'esquerra. Escrivá, en canvi, ha dit que el seglejar forma part, en menor o major grau, de la classe de tropa. Per tant, la classe dirigent ha de ser sempre la sacerdotal. Sé el que em dic, perquè he arribat a participar en exercicis espirituals de l'Opus.

—I com eren aquests exercicis?

—Hi havia un capellànet jove que plantejava els temes de reflexió... De tant en tant feia un esforç intel·lectual i citava Sartre o Camus, però aviat tornava a caure en coses molt senzilles. I una tarda, enmig d'aquests exercicis, em vaig sentir molt inquiet.

—Inquiet... per què?

—Perquè no sentia res. Aquelles paraules, aquelles reflexions tan... infantils, a mi, no em deien res. I pensava: a veure si ja has perdut la sensibilitat religiosa, tu. M'explicaven coses que jo ja sabia, que ja havia escoltat

moltes vegades, i que em deixaven fred. Parlaven de la necessitat de tenir un director espiritual.

—És una de les claus de Camí.

—Sí. Aquest capellànet, aquella tarda ens va dir: “*Porque quien obedece, es mártir sin morir.*” I jo vaig dir, això ho podríem posar a l'inrevés, i també funcionaria. Perquè qui obeeix, mor sense ser màrtir. I aquesta experiència em va fer veure que, a tot el pensament de l'Opus, se li podia donar la volta en 180 graus. En una altra ocasió, mentre ens llegia als capellans la vida i miracles del sant patró dels rectors de parròquia, el lector de l'Opus va pronunciar aquestes paraules: “El pare prediu el futur; un dia una dona va anar a veure el pare i li va dir: ‘Tinc molts maldecaps.’ El pare li va contestar: ‘No t'amoïnis, d'aquí a poc temps tot haurà passat.’ Efectivament, es va morir.”

—Sembla un acudit.

—Sí. Aquell llibre, era tan dolent! Jo li vaig dir al capellà lector, escolti, això no és un sant, això és un “trasto”. I van canviar el llibre de lectura. Explico això per fer veure com són d'innocents, la gent de l'Opus.

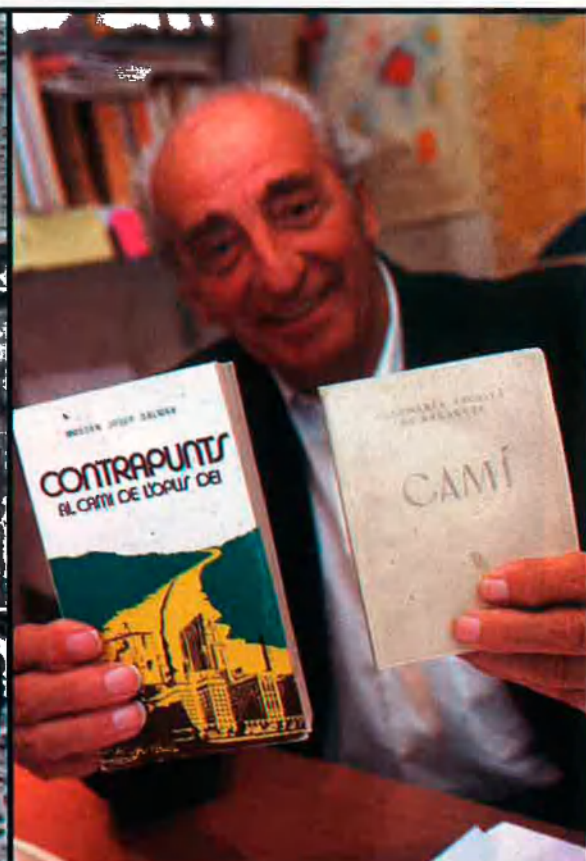
—Per què aquesta obsessió amb la direcció espiritual?

—Òbviament, perquè d'aquí surt l'obediència necessària del seglejar cap a l'organització, al davant de la qual hi ha els sacerdots.

—Vostè sempre ha rebutjat Camí?

—Oh, no. Mai no l'he rebutjat, simplement l'he complementat amb un altre punt de vista. I fixi's, en un moment donat, a mi el llibre d'Escrivá... em “parlava”. Tots vam anar molt enrere després de la guerra, Franco

A l'esquerra, Escrivá de Balaguer –al centre– envoltat dels que l'han succeït al capdavant de l'Opus Dei, Alvaro del Portillo –a la dreta– i Javier Echevarría. A la imatge superior, mossèn Dalmau, que va escriure el llibre *Contrapunts al Camí de l'Opus Dei* com una manera de complementar, de manera crítica, les reflexions del fundador de l'Obra.

EFE / JORDI PLAY

va tornar a simplificar molt les coses, i al seminari, les coses que ens deien eren senzilles, i encaixaven amb el missatge de *Camí*. I fixi's, els de l'Opus eren més humils que Acció Catòlica, que era un moviment que depenia directament de l'Església i exhibia molt el seu poder. L'Opus era una organització discreta, que semblava transmetre més serenitat. I es dona el cas que Escrivá va ser detingut per Franco un parell de dies quan el règim va començar la croada contra les sectes.

—Hi ha, doncs, justícia poètica en el fet que els tecnòcrates de l'Opus van arribar al poder durant el *desarrollismo*?

—És mostra que l'Opus era una entitat intel·ligent respecte del franquisme. Si, en principi, a mi *Camí* em parlava, amb el temps, ja no em va dir res, a mesura que vaig començar a ser realis-

ta. El pas següent va ser escriure *Contra punt*, quan l'Opus va abordar el govern, i vaig pensar, "ah no, aquests ens faran combregar amb rodes de molí". El llibre pretenia demostrar que hi ha tota una interpretació diferent dels mateixos punts de vista de Balaguer, i de la mateixa essència religiosa. Per exemple, Escrivá de Balaguer diu que ser sant es basa en la submissió. Jo escric que es basa en el trencament de motlles.

—Els membres de l'Obra es mostren tan immobilistes en la seua percepció d'altres matèries de la realitat?

—No. Quan parles amb ells de cultura, d'economia, són normals. Però quan entren en l'espai sobrenatural, perden el nord.

—La mateixa natura de l'Opus impulsa els seus seguidors a ser de dreta?

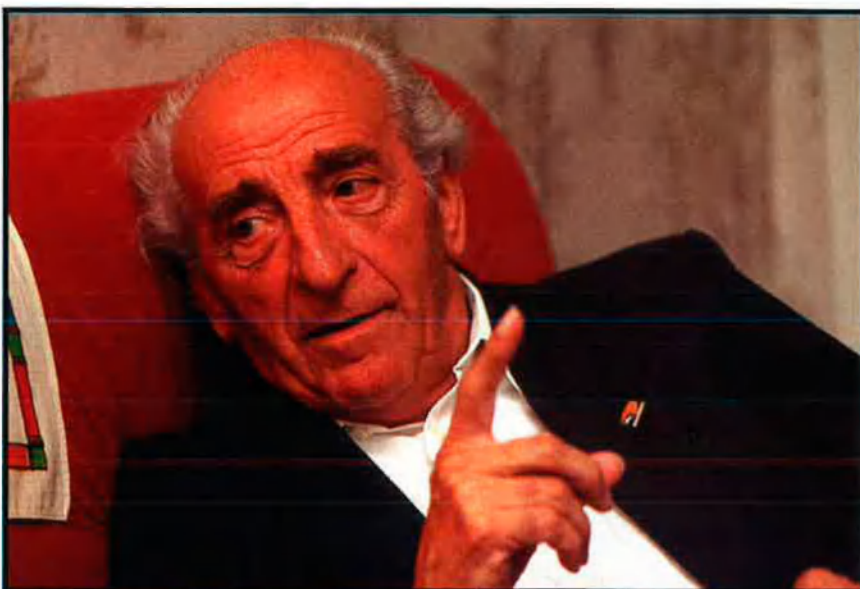
—Jo em penso que sí. Ells són gent d'ordre. I fan col·legis amb una gran disciplina. Conec pares que tenen nens hiperactius, i que duen els nens a un col·legi de l'Opus perquè allà estan quiets. I els pares, contents.

—A l'Obra hi ha militants d'òbvia intel·ligència. Es pot defensar l'Opus fent servir un discurs intel·ligent?

—La intel·ligència no té res a veure amb el fet de pertànyer o no a l'Opus. Els seus membres saben tenir cura de la imatge i del comportament. Jo vull creure que la gent de l'Opus és sincera, i creu en el que fa. Molts, però, se'n van quan tenen un desencany.

—Quins són els desencanyats freqüents?

—Els que vénen per crisis matrimonials que no s'aconsegueixen superar. L'Opus és summament rígid en aquest aspecte, i no permet el trencament del

A dalt, Josep Dalmau, que considera que l'èxit de l'Opus es basa en la necessitat de dogmes senzills que entén la gent. A sota, cerimònia de l'Obra, amb la solemnitat característica.

matrimoni. Els fidels que veuen fracassar la seva unió, deixen l'Obra, perquè se'ls ensorra tot.

—L'Opus és una estructura classista?

—Ho és. Ells diuen que no, perquè tenen alguns col·legis en barriades

pobres. Però és el mateix que passa amb l'Església, que diu que és universal. Ho és, teòricament, però no en la pràctica. L'Opus té cura dels seus membres i aquesta transmissió de sensació de seguretat és molt impor-

tant per al seu èxit. També triomfa perquè la gent és molt senzilla, i agraeix missatges senzills com a dogmes.

—Per què l'Obra es concentra tan essencialment en les elits? No necessita "classe de tropa"?

—Els interessos certs aspectes de la gent. La bona presència és clau per fer propaganda. Un geperut sense un clau no donarà tan bona impressió com un noi de bona família, vaja.

—Doncs Escrivá de Balaguer no era precisament un adonis...

—Ah, però ell era ell.

—Un pobre pot entrar a l'Opus Dei?

—Sí, sí que hi pot entrar. L'han d'acceptar, i el pobre ha d'acceptar una estructura que no està pensada per a ell. Però si hi encaixes, encaixes.

—I les dones? *Camí* les ignora completament.

—Jo diria que les dones de l'Opus són molt més obsessives, creients i seguidores de la figura d'Escrivá de Balaguer que no pas els homes.

—Com es decideix què és i què no és miracle per fer sant un beat?

—En temps de Moisès, els miracles apareixien com un fet comú, espectacular. Ara, els miracles són guariments. I considerar un guariment com un miracle, com en el cas d'Escrivá, és molt relatiu. Crec que els miracles no existeixen, perquè el miracle va contra l'obra de Déu, que és l'evolució natural que s'imposa a tot. Entès així, el miracle és un concepte contrari a la llei de Déu.

Joan M. Oleaque

ESPAI ESCÈNIC JOAN BROSSA

A partir del 17 de setembre i fins el 6 d'octubre
Teatre Kaddish presenta

EL GOS GEOMÈTRIC d'Agustí Bartra

Direcció: **Xavier Giménez Casas**

"Una de les obres més originals de l'autor, inspirada en el personatge del Caliban de la "Tempesta" de Shakespeare."

C/ Alalla Vermell, 13. 08003 Barcelona (Final del c/ Princesa). Tel. 933 101 364
Horaris: de dimarts a dissabte, a les 22 hores, diumenge, a les 19 hores.
Preu: dimarts: 9€, resta dies: 16€

